

İLKE KARAR (67) 16

(Bakan Yardımcıları tarafından 29 Haziran 1967'de kabul edilmiştir.)

SOSYAL ÇALIŞMACILARIN ROLÜ, EĞİTİMİ VE KONUMU

Bakanlar Komitesi,

Avrupa Konseyinin amacının *diğerlerinin yanında* Üye Devletlerinin toplumsal ilerlemesini kolaylaştırmak amacıyla Üye Devletler arasında daha güçlü birliğin sağlanması olduğu düşüncesiyle;

Avrupa Sosyal Şartının 14. Maddesi kapsamında, Sözleşme Taraflarının, sosyal refah hizmetlerinden faydalanma hakkının etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla ve belli bazı yükümlülükleri kabul ettikleri ve Şartın 19.maddesinde göçmen işçilere yönelik sosyal hizmetlere dair hüküm bulunduğu düşüncesiyle;

Sosyal haklara ilişkin mevzuattaki artışın ve insan ve çevresiyle ilgili yeni araştırmaların yeni alanlar açtığı ve sosyal hizmet alanında yeni yöntemleri gerektirdiği ve Avrupa'daki işbirliğinin ülkeler arası sosyal hizmet ve eğitim, yöntemler vb.'nin uyumlaştırılmasına yönelik eğilim gereksinimini önemli ölçüde artırdığı düşüncesiyle;

Avrupa'da sosyal çalışmacıların sayılarının azlığına ilişkin 466 sayılı Meclis Tavsiye Kararını göz önünde bulundurarak;

Tüm Avrupa ülkelerinde, yeni ve sürekli değişen ihtiyaçları karşılamak için artan sayıda iyi eğitilmiş sosyal çalışmacıya ihtiyaç duyulduğu ve bu sebeple sosyal haklarla ilgili diğer personelin eğitimiyle birlikte sosyal çalışmacıların eğitiminin birinci dereceden sorun haline geldiği bilgisiyle;

Bir dizi ülkede, özellikle önde gelen pozisyonlara erişim sağlayan türde eğitimlerle ilgili yeterli eğitim olanaklarının olmayışı, ilerleme ihtimallerinin ve geçerli bir statülerinin olmayışı gibi sebeplerle ortaya çıkan uygun olmayan koşullar sebebiyle sosyal çalışmacıların işlerinin güçleştirildiğinin farkında olarak;

Bu durumun yeni sosyal çalışmacıların işe alınmasında buyk zorluklara sebep olduğu dşnencesiyle;

Sosyal Komitenin “Avrupa Konseyi ye Devletlerinde sosyal çalışmacıların rolü, eğitimi ve konumu” başlıklı çalışmasını dikkate alarak;

Sosyal çalışmacıların işlevi, eğitimi ve konumu arasında yakın ölçüde karşılıklı bağımlı olma durumunu vurgulayarak,

ye Hkmetleri sosyal hizmetlerinin daha fazla geliştirilmesi için aşağıdaki ilkeleri ve nerileri dikkate almaya davet eder:

I. Sosyal çalışmacıların işlevi

Sosyal alışma; bireylerin, ailelerin, grupların ve kişilerin yaşadıkları sosyal çevrenin karşılıklı olarak daha iyi uyumlanmasını ve bireylerin öz saygılarının ve öz sorumluluklarının geliştirilmesini, topluluk tarafından sağlanan kaynakların, kişiler arası ilişkilerin ve kişilerin kapasitelerinin kullanımını amaçlayan özellikli bir meslekli faaliyettir.

Bu, temel bir amaçtır; bununla birlikte, bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik somut yöntemler farklı ülkelerin ekonomik ve sosyal örüntülerine göre değişlik gösterir. Yeni sosyal gereksinimlerin ortaya çıkışı, sosyal çalışmaya yönelik yeni yöntemler geliştirilirken sosyal çalışmacıların faaliyet alanlarının genişletilmesini gerektirir.

Yukarıda tanımlanan şekilde sosyal çalışmada bulunan mesleki çalışanlar olarak sosyal çalışmacıların görevlerini, mümkün olduğunca etkin bir şekilde gerçekleştirmeleri için aşağıdaki tavsiyeler verilmektedir.

1. Her bir ülkede sosyal çalışmacıların işlevlerine ilişkin bir çalışma izlenmeli ve daha da geliştirilmelidir. Bu alanda, *diğerlerinin yanında* istatistiklerin derlenmesi yoluyla kolaylaştırılan çalışma, mesleki nitelikleri ve nüfusun gereksinimleri uyarınca sosyal çalışmacıların atanması gereken görevleri ve aynı zamanda sosyal çalışmacıların görev kapsamına girmeyen ve diğer kişilere verilebilecek görevleri ortaya koyabilir.

2. İnsani sorunların karmaşıklığını ve bunların bileşenlerinin birbirine olan bağımlılığını dikkate alarak sosyal çalışmacılara; doktor, psikolog, ğretmen vb. gibi diğer meslek mensuplarıyla geçici veya sürekli olarak temas halinde olma fırsatının verilmesi önemlidir. Bu karmaşıklıkla ilgili olarak, yarı zamanlı sosyal çalışmacılar ve/veya yardımcı çalışanların, toplumun artan gereksinimlerini karşılamada sorumluluklarını paylaşmaları mümkün kılınmalıdır.

3. Sosyal çalışmanın farklı dallarının önleyici ve iyileştirici yönlerine odaklanılmalıdır: Gereksinimler ve bu gereksinimleri karşılamaya yönelik mevcut imkanlar hakkında daha fazla bilgi, meşakkatli ve çözümü zor sorunlardan kaçınma konusunda yardımcı olur.
4. Önleyici ve iyileştirici hizmetlerin başlatılması konusunda-örneğin ilgili topluluğun katılımını geliştirerek- topluluklara yardımcı olmak sosyal çalışmacıların sorumluluklarından biri olarak kabul edilmelidir.
5. Sosyal çalışmacıların sosyal araştırmalara katılımı istenir.
6. Sosyal çalışmacılar ve dernekleri, nüfusun gereksinimlerini dile getirerek ve bu gereksinimleri karşılamak üzere tasarlanan araçlarla ilgili görüşlerini paylaşarak sosyal politikanın geliştirilmesine katkıda bulunmalıdır.
7. Sosyal çalışmacılar ve dernekleri, sosyal tedbirlerin hem merkezi düzeyde hem de yerel düzeyde uygulanmasında yapıcı bir rol oynama konusunda teşvik edilmelidir.

II. Sosyal çalışmacıların eğitimi

Sosyal çalışma eğitiminin amacı, sosyal çalışma öğrencilerini etkili mesleki işleyiş için gerekli bilgi, beceriler ve tutumlarla donatmaktır . Sosyal çalışma okulları, her bir ülkenin sosyal hizmetlerinin gerektirdiği gerekli sayıda nitelikli sosyal çalışmacının teminini sağlamayı amaçlar. Bu okullar aynı zamanda temel işlevi sosyal çalışma olmayan ancak sosyal hizmetlerle yakın ilişki içinde olan doktor, psikolog, sosyolog, idareci gibi gruplar için de eğitim sağlayabilir.

Aşağıdaki tavsiyeler verilmektedir:

1. Hükümetler, sosyal çalışanların temel sosyal hizmetlerin temininde veya denetim, istişare, idare, öğretim ve araştırma alanında sorumluluk kabul ederek farklı konumlarda çalışmalarını gerektirdiği gerçeğini dikkate alarak mevcut sosyal çalışma okullarının bu gereksinimleri karşılamak için yeterli ölçüde donanıma sahip olup olmadığını değerlendirmelidir.
2. Sosyal çalışma eğitiminin Avrupa genelinde uyumlaştırılması ve eşdeğer niteliklerin tanınmasına yönelik ikili anlaşmaların imzalanmasını kolaylaştırmak amacıyla, üye ülkelerde aynı eğitim standartlarını sağlamak amacıyla çaba sarf edilmelidir.
3. Müfredat, aşağıdaki üç temel öğeyle ilgili aynı müktesebatı içermelidir: insanın incelenmesi, toplum ve sosyal hizmetlerin incelenmesi, teoriler ve sosyal çalışma yöntemleri.

4. Uygulamalı eğitim, sosyal çalışma eğitiminin temel parçasıdır ve hükümetler, öğrencilerin denetimli uygulamalı eğitim almaları için gerekli olanakları temin ederek sosyal ajansları ve kuruluşları sosyal çalışma eğitimine katkıda bulunmaları için teşvik etmelidir.
5. Sosyal çalışma okullarındaki eğitim personeli yeterli sayıda tam zamanlı ve yarı zamanlı öğretmeni bünyesinde barındırmalıdır. Yarı zamanlı personel hem sosyal çalışmacıları hem de diğer meslek mensuplarını kapsayabilir.
6. Müfredat planlama ve değerlendirme sosyal çalışma okulları ve sosyal çalışma ajansları arasında işbirliğiyle yapılmalıdır.
7. Her bir sosyal çalışma okulunun eğitim programında dengeli bir müfredat sağlamak amacıyla gerekli adımlar atılmalıdır. Sosyal grup çalışmasının, topluluk organizasyonunun ve sosyal yönetimin öğretilmesi konusuna bu konuların müfredatın bir parçasını teşkil etmediği durumda gereken önem verilmelidir. Bu konuların öğretilmesine uygulamalı eğitim dahil edilmelidir.
8. Sosyal çalışmacıların uzmanlaşmasından önce genel bir eğitim dönemi olmalıdır. Şayet özel sebeplerden ötürü uzmanlaşmış eğitim genel eğitime tercih edilirse, bunun kapsamına mümkün olduğunca çok genel içerik dahil edilmelidir.
9. Hükümetler, tam zamanlı eğitimi alamayacak olanların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uygun olduğunda eşdeğer düzeyde yarı zamanlı derslerin organize edilmesini öngörebilir.
10. Sosyal çalışma okulları, mesleki kuruluşlar, sosyal çalışma ajansları veya diğer kuruluşlar tarafından tamamlayıcı eğitim düzenlenmelidir.
11. Sosyal çalışma öğretmeni olmak isteyen veya sosyal hizmetlerde önde gelen pozisyonlar almak isteyen veya araştırma yapmak isteyen sosyal çalışmacılar için ileri düzey eğitime yönelik olanaklar bulunmalıdır.
12. Yetkili makam tarafından sunulan veya onaylanan bir kurumda sosyal çalışma eğitimine katılırken, ihtiyacı olan öğrenciler ekonomik ve mali kaynakların izin verdiği ölçüde yeterli öğrenim harçlığı almalıdır.
13. Sosyal çalışmacılara, mümkün olduğunca ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen çalışma gruplarına, seminerlere vb. ve uluslararası sosyal çalışmacı değişimlerine, burs programlarına vb. katılmalarına yönelik olanaklar sunulmalıdır. Sosyal çalışmacıların işverenleri bu tür olanakların sunulması yönünde teşvik edilmelidir.

III. Sosyal çalışmacıların konumu

Sosyal çalışmacıların mesleki sorumluluklarına uygun şekilde bir konuma sahip olmaları gerektiğini varsayarak, aşağıdaki tavsiyeler verilmektedir:

1. İhtiyaç hasıl olduğunda ve mümkün olduğunca uygulanabilir olacak şekilde, mesleki olarak eğitim görmüş sosyal çalışmacıların kendi ülkelerindeki unvanlarını korumalarını sağlamak üzere gerekli tedbirler alınmalıdır.
2. Sosyal çalışmacılara sosyal hizmet kapsamında uygun kariyer geliştirme olanakları tanınmalı ve adil maaşlar verilmelidir.
3. Müvekkil tarafından sosyal çalışmacıya verilen bilgilerin mahrem niteliği korunmalı ve gözetilmelidir.
4. Bir girişim tarafından çalışanların yararı için işe alınan sosyal çalışmacı söz konusu proje kapsamında işlevlerini yerine getirirken mümkün olduğunca bağımsız olmalıdır. Sosyal çalışmacının yaptığı için genellikle hassas ve gizlilik gerektiren niteliği tanınmalı ve işveren ve girişimin diğer sorumlu hizmetleri tarafından gözetilmelidir.
5. Hükümetler, Avrupa Konseyinin ye Devletlerinden birinin vatandaşı olan sosyal çalışmacıların başka bir ye Devlette iř bulabilmesini sağlayacak tedbirleri ve gelişmeleri desteklemelidir.